

MATURITNÍ TÉMATA Z PEČOVATELSTVÍ - SOC 4

- 1) **Historie vývoje pečovatelsví** - antický starověk, středověk, novověk. Vývoj ošetrovatelství v českých zemích. Vývoj českého zdravotnického školství.
- 2) **Osobnost pečovatele** - profesní kompetence pečovatele. Etika povolání pečovatele, etické zásady v povolání pečovatele. Principy medicínské etiky.
- 3) **Bezpečnost a ochrana zdraví při práci** - pojmy: bezpečnost při práci, pracovní prostředí, hygiena práce. Faktory podílející se na ochraně zdraví. Spolupráce s dalšími pracovníky v sociálních zařízeních. Násilí a zásady při jeho zvládnání. Zásady manipulace s klientem.
- 4) **Komunikace s klienty** - základní pojmy. Verbální a neverbální komunikace. Podpora komunikace. Zásady komunikace s osobami se smyslovým postižením (sluchovým, zrakovým).
- 5) **Získávání poznatků o klientovi** - metody využívané k získávání nových poznatků. Popis jednotlivých metod. Zásady při vedení rozhovoru.
- 6) **Péče o klienta na lůžku** - požadavky na konstrukci lůžka, umístění lůžka v pokoji. Základní a pomocná vybavení lůžka. Duchovní potřeby klientů v pobytových zařízeních.
- 7) **Úprava lůžka** - zásady při úpravě lůžka. Stlaní prázdného lůžka. Stlaní lůžka s klientem. Výměna prádla s ležícím klientem.
- 8) **Polohování klienta** – polohování a jeho význam. Vhodná poloha, změna polohy. Zásady při manipulaci s klientem. Otáčení klienta na bok, posouvání klienta, jeho přenášení a posazování. Vyšetřovací polohy. Vynucené polohy.
- 9) **Pomoc v domácnosti klienta** – zanedbaná domácnost, vlastní úklid, nákupy. Základy první pomoci v domácnosti klienta.
- 10) **Základní polohy na lůžku** - druhy poloh. Popis jednotlivých poloh. Vhodnost použití jednotlivých poloh. Typy lůžek.
- 11) **Pohybová aktivizace** – pojem aktivizace. Návčik chůze. Kompenzační pomůcky. Vybavení domácnosti pro obtížně pohyblivé klienty. Psychosociální aktivizace. Denní režim klienta.
- 12) **Oblékání klienta** - oděv klienta a výběr vhodného oblečení. Doporučení a postup při oblékání. Kompenzační pomůcky, obouvání. Komunitní péče.
- 13) **Prevence vzniku proleženin a opruzenin** - pojmy: proleženina a opruzenina. Vznik dekubitů, jejich výskyt, fáze, prevence a léčba. Výskyt opruzenin, jejich prevence a léčba.

- 14) **Význam a zásady hygienické péče** - význam, zásady hygieny. Co hygiena zahrnuje. Péče o chrup, pomůcky. Parazitismus.
- 15) **Ranní a celkové mytí klienta** - úkony při ranním mytí, úprava vlasů, péče o nehty. Celkové mytí v koupelně a na lůžku. Postupy při mytí, pomůcky.
- 16) **Základy dezinfekce** - vysvětlení pojmu. Mytí rukou v sociální sféře. Způsoby provádění dezinfekce. Fyzikální a chemické metody dezinfekce. Dezinfekce pomůcek z různých materiálů.
- 17) **Mytí vlasů, péče o vousy** - mytí vlasů na lůžku. Péče o vousy. Postupy, pomůcky. Péče o klienta s bolestí.
- 18) **Podávání stravy** - zásady podávání stravy. Pomoc při jídle a pití, kompenzační pomůcky, příprava čajů. Trávicí obtíže.
- 19) **Sledování fyziologických funkcí** - pojem vědomí, předpoklady pro udržení vědomí. Poruchy vědomí a jejich příčiny. Spánek a jeho poruchy. Dýchání - pojem, postup při vyšetřování dechu a péče o správné dýchání.
- 20) **Sledování fyziologických funkcí** - krevní tlak a jeho normální hodnoty. Nízký a vysoký krevní tlak. Postupy měření tlaku a možné chyby při měření.
- 21) **Sledování fyziologických funkcí** - tělesná teplota, její popis a fáze. Horečka a její léčba. Pomůcky k měření teploty a zásady při měření.
- 22) **Sledování fyziologických funkcí** - tep (puls), vysvětlení pojmu, posuzování tepů. Normální tepová frekvence. Měření tepu.
- 23) **Nozokomiální nákazy (NN) – charakteristika**, nozokomiální nákazy endogenního a exogenního původu, další dělení nozokomiálních nákaz, proces šíření NN, prevence NN. Další typy nákaz a jejich charakteristika.
- 24) **Problematika vyprazdňování moči** - pojmy moč, močový měchýř, sledování moči. Poruchy při vyprazdňování moči, hygienické vyprazdňování moči. Inkontinence.
- 25) **Problematika vyprazdňování stolice** - pojem stolice, defekace, sledování vyprazdňování stolice. Poruchy při vyprazdňování stolice. Hygienické vyprazdňování stolice.

MATURITNÍ TÉMATA Z PÉČE O STARÉ OBČANY

SOC 4

- 1) **Změny ve stáří** - biologické, psychické, sociální. Nemoci typické pro seniory. Specifické znaky nemocí ve stáří. Příprava na stáří. Přístupy ke stáří.
- 2) **Rodina** - pojmy gerontologie, geriatrie, stáří, stárnutí. Biologický model zdraví. Biopsychosociální model zdraví. Mezigenerační soužití. Rodina a její fáze, funkce a druhy rodiny. Co musí splňovat správně fungující rodina v péči o blízkou osobu.
- 3) **Nebezpečí imobility** - somatické projevy, psychické projevy, sociální projevy. Rizika spojená s jednotlivými projevy imobility. Polymorbidita.
- 4) **Depresivní syndrom u seniorů** - příznaky deprese, její specifika. Faktory zvyšující a snižující rizika deprese. Léčba deprese. Přístup k depresivním klientům. Chyby v přístupu k depresivním klientům.
- 5) **Výživa ve stáří** - základní složky potravy. Poruchy výživy. Význam tekutin. Dietní systém.
- 6) **Problematika komunikace u seniorů** - komunikační bariéry na straně klienta, pracovníka, v prostředí. Specifické obtíže při komunikaci (poruchy smyslů, řeči, demence). Možná řešení problematických situací.
- 7) **Demence** - pojem, příčina, diagnostika. Symptomy demence. Stadia demence. Péče o klienta s demencí.
- 8) **Zvládání problémových situací** – formy nevhodného chování na podkladě organických poruch ve stáří. Agresivita, toulání, paranoitida, noční neklid. Základní postupy ke zvládání problémových situací.
- 9) **Zátěž pracovníků v přímé péči** - syndrom vyhoření. Supervize.
- 10) **Pády u seniorů** – rozdělení pádů, rizikové faktory pádů, komplikace pádů. Kritéria kvalitní ústavní péče.

Maturitní okruhy – Speciální pedagogika

1. Historie speciální pedagogiky – spg v systému humanitních oborů (přístupy), pojmy integrace a inkluze
2. Speciální pedagogika dnes – cíl, cílová skupina, disciplíny speciální pedagogiky, základní pojmy – vada, porucha, norma, postižení
3. Prevence a diagnostika vad a poruch, metody – příčiny vzniku vad a poruch; možnosti prevence; diagnostické metody, komplexní diagnostika; možnosti nápravy – terapie, rehabilitace, kompenzace
4. Vztah společnosti k lidem s postižením, rodina a postižený člen, vzdělávání jedinců s handicapem
5. Speciální pedagogika osob s postižením zraku – etiologie, klasifikace, diagnostika; charakteristika – osoba nevidomá, se zbytky zraku, slabozraká; kompenzační pomůcky; výchova a vzdělávání osob s postižením zraku
6. Speciální pedagogika osob s postižením sluchu – charakteristika, jak ovlivňuje sluchové postižení život jedince; etiologie; klasifikace; kompenzace; komunikace s neslyšícími
7. Speciální pedagogika osob s narušenou komunikací – etiologie, předpoklady pro komunikaci mluvenou řečí, přehled vad a poruch řeči (centrální, neurotické, vady mluvidel, poruchy hlasu, poruchy artikulace); náprava
8. Speciální pedagogika osob s tělesným postižením – charakteristika; klasifikace – podle typu, doby vzniku, příčiny vzniku (etiologie); deformace (skolióza, kyfóza); kompenzace, rehabilitace; rozvoj osobnosti s tělesným postižením; dětská mozková obrna, epilepsie
9. Speciální pedagogika osob s poruchami chování – charakteristika poruch chování; příčiny vzniku; náprava, terapie; agrese, šikana, kriminalita...
10. Speciální pedagogika osob s dílčími deficity – poruchy učení (etiologie, klasifikace, diagnostika) laterálita, ADD, ADHD

11. Speciální pedagogika osob s mentálním postižením – etiologie; charakteristika, klasifikace; vzdělávání osob s mentálním postižením
12. Chronické onemocnění – charakteristika; (cukrovka, infarkt...); náprava; zdravý životní styl
13. Vrozené vývojové vady – příčiny vzniku; druhy vývojových vad – orgánové, vady končetin, rozštěpy, syndromy;
14. Duševní zdraví – charakteristika duševního zdraví; činitelé (NŽS, stres, frustrace, deprivace); volný čas
15. Nové metody – terapie – hipoterapie, dramaterapie, muzikoterapie....; charakteristika, využití, organizace